

Sygn. akt II CZ 30/14

## POSTANOWIENIE

Dnia 7 sierpnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska (przewodniczący)

SSN Wojciech Katner (sprawozdawca)

SSN Anna Owczarek

w sprawie z powództwa M. C. i A. C.

przeciwko P.A. i M. A.

o ustalenie ,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 7 sierpnia 2014 r.,

zażalenia powodów

na postanowienie Sądu Okręgowego w K.

z dnia 3 lutego 2014 r.,

**oddala zażalenie i zasądza od powodów solidarnie kwotę 1  
200,- (jeden tysiąc dwieście) złotych na rzecz pozwanych tytułem  
zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.**

## UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 3 lutego 2014 r. Sąd Okręgowy w K. odrzucił skargę kasacyjną powodów M. C. i A. C. od wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 11 października 2013 r., którym został zmieniony wyrok Sądu pierwszej instancji i oddalone powództwo w sprawie przeciwko P. A. i M. A. Przyczyną odrzucenia skargi była niższa wartość przedmiotu zaskarżenia niż pięćdziesiąt tysięcy złotych (art. 398<sup>2</sup> § 1 k.p.c.).

W zażaleniu na postanowienie Sądu Okręgowego powodowie zarzucili naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 398<sup>6</sup> § 2 w związku z art. 19 § 2 k.p.c. przez ich błędne zastosowanie. Wnieśli o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. W odpowiedzi na zażalenie pozwani wnieśli o oddalenie zażalenia w całości i zasądzenie kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest niezasadne.

Z art. 398<sup>2</sup> § 1 k.p.c. wynika ograniczenie dopuszczalności wniesienia skargi kasacyjnej w sprawach o prawa majątkowe, których wartość jest niższa od 50.000 złotych. Wartość wskazana w pozwie, utrzymywana w toku instancji nie może być podważona na etapie kolejnej instancji, a tym bardziej w skardze kasacyjnej, powodując dopuszczalność skargi. Gdyby przyjąć taką możliwość, np. wskutek zaniżonej wartości przedmiotu sporu przez poprzedników prawnych obecnych powodów, to dla wszystkich przypadków następstwa prawnego w trakcie pomiędzy transakcją a wytoczeniem powództwa, co miało miejsce w niniejszej sprawie, trzeba by uznać barierę kwotową dla skargi kasacyjnej za nieistniejącą, bo bardzo łatwą do podważenia. Poza nielicznymi rodzajami spraw skarżący podnosiłby wartość zaskarżenia z uwagi na subiektywne przesłanki, co nie może być dopuszczalne. Nie zmienia tego zmiana podmiotowa powództwa tuż przed zakończeniem postępowania przed sądem pierwszej instancji, zwłaszcza, że przedmiot sprawy pozostał taki sam.

W przepisach procedury cywilnej jest wyraźnie wskazane, kiedy można weryfikować wartość przedmiotu sporu i na czyj to można uczynić wniosek. Ponadto może to zrobić Sąd z własnej inicjatywy, ale tylko poprzez weryfikację sposobu określenia wartości sporu, bez ponownej oceny tej wartości (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 1997 r., III CKN 71/97, niepubl.; z dnia 23 sierpnia 2012 r., II CSK 764/11, Mon. Prawn. 2012, nr 18, s. 953; z dnia 13 kwietnia 2005 r., V CZ 18/05, niepubl.; z dnia 14 lipca 2010 r., III CSK 118/10, niepubl. i z dnia 21 lipca 2011 r., V CZ 55/11, niepubl.). Sąd Najwyższy może przeprowadzić taką weryfikację wtedy, gdy z okoliczności sprawy wynika, że skarżący w celu obejścia przepisów procesowych dokonał zawyżenia wskazanej wartości, instrumentalnie zmierzając do przekroczenia progu wyznaczającego dopuszczalność skargi kasacyjnej (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 lutego 2014 r., V CSK 275/13, niepubl.). Zgodnie z art. 398<sup>21</sup> k.p.c. w postępowaniu kasacyjnym ma zastosowanie art. 368 § 2 k.p.c., który w zdaniu trzecim przewiduje, że przepisy art. 19-24 i art. 25 § 1 k.p.c. stosuje się odpowiednio. Oznacza to, że zarówno sąd drugiej instancji, jak również Sąd Najwyższy w ramach badania warunków formalnych skargi kasacyjnej może sprawdzić wartość zaskarżenia podaną w skardze kasacyjnej, czy jest ona zgodna z zasadami jej ustalenia zawartymi w art. 19-24 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 lutego 2011 r., II CZ 197/10, niepubl.). Zastosowanie się do wskazówek powołanego postanowienia prowadzi jednak do odmiennych wniosków, niż wynikałoby to z uzasadnienia zażalenia powodów. Zaskarżając orzeczenie skargą kasacyjną, skarżący nie może określić na nowo wartości przedmiotu sporu, także wtedy, gdy jest następcą prawnym osoby wnoszącej pozew.

W tym stanie rzeczy na podstawie art. 398<sup>14</sup> w związku z art. 394<sup>1</sup> § 3 k.p.c. należało oddalić zażalenie, rozstrzygając o kosztach postępowania na podstawie art. 98 w związku z art. 391 § 1, art. 394<sup>1</sup> § 3 i art. 398<sup>21</sup> k.p.c.

